

Sparekasse i en lille By, som har et umaadelig stort Landdistrikt. Denne Sparekasse havde et stort Overflud, som anvendtes til Pensioner til Embedsmænds Døttre. Det er fortræffeligt — jeg ønsker disse Døttre mange Pensioner — men jeg mener, at det er ikke rigtigt, at, hvad der navnlig er taget fra Landboerne ude omkring — thi det er Differentien mellem, hvad de faae i Rente af deres Kapitaler, og hvad der er indvundet, som fordeles — gives til Embedsmænds Døttre. Det kan man ikke kalde et almennyttigt Foretagende. Man kan nok sige, at det er af stedlig Interesse for den lille Stad, det angaar; men det er ikke stedlig Interesse for Sparekassens Environ. Naar, jeg skulde slet ikke have berørt dette, hvis der i det Mindste i Lovforslaget havde staaet, at Indenrigsministeren skulde være den, der gav sit Ja eller sit Nei til Anvendelsen af Overfludet; men det staar der ikke. Det er kun under en vis Forudsætning, nemlig forsaavidt det ikke er fastsat i Vedtagten, hvem det er, der har at tage Bestemmelsen, at Ministeren skal bestemme det. Det er ikke vanskeligt at faa Ministeren til at stadfæste Vedtægter med den Bestemmelse, at selve Bestyrelsen kan træffe denne Afgjørelse, antager jeg i det Mindste. Altsaa ville vi let komme tilbage til det Gamle, at Bestyrerne bestemme, hvorledes dette Overflud skal anvendes. Nu spørger jeg, hvorfor i Alverden man ikke vil give det til dem, ved hvis Penge det er erhvervet. — Den ærede Minister siger, at de have ingen Ret dertil; det er fuldstændig rigtigt, de have ikke Spor af Ret dertil; men da Staten har støttet Sparekasserne for at vække Folks Sparfommelighed, og de ved Siden af virke som Laanekasser, handler man ved at give Sparerne Præmie altsaa fuldstændig i Lovens And til at vække Sparfommelighed, og da man derved tillige desuden fremmer det andet Diemed, Sparekasserne have, nemlig at være Laanekasser, er det mig fuldstændig umuligt at se, hvorfor Udvalget i den Grad har stillet sig fornemt overfor dette Forslag, at det ikke engang har villet ytte to Ord derom i Betænkningen, men har ment at kunne feie det af ved en mundlig Uttring om, at Sparerne ikke ville sætte Pris derpaa, og at det vil være umuligt at gjennemføre det, og det skjønt man ikke kender Forslaget i Detaillerne. Nei, det kan ikke være umuligt at fordele Overfludet, thi det sker tusinde Steder paa Jorden; i en Masse af franske Sparekasser fordeles Pengene efter visse Former blandt Sparerne. Hvorfor skulde det være mere umuligt her end i alle andre Lande. Det er desuden slet her i Vikuben. Man syntes ikke derom, fordi man var misundelig, fordi man ikke i rette Tid havde lavet sig Sparekasserbøger — det var den egentlige Grund — men at Lanken kunde udføres, har Faktum viist. I 10

Maar, saavidt jeg erindrer, ere disse Renter fordelte med den allerstørste Lethed. Altsaa, det

ærede Udvalg vil jeg anmode om at vise mig de store Belvillie at lade mig faae den Kritik, som jeg trænger til, for at det kan blive paavist, at dette Forslag ikke duer. Jeg taler ikke om det enkelte Forslag, men om den Tanke, der ligger til Grund for Forslaget, at Sparekasserne skulle fremme Sparfommeligheden ved at uddele deres Overflud til deres Sparere. Lad mig faae det modbevist til tredie Behandling, jeg skal da være fornøjet, naar jeg faaer det mundtlig og ikke skriftlig. Jeg er saa hæst, at jeg desværre ikke kan tale mere.

Den fungerende Formand: Jeg vil blot gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at ved anden Behandling kan der ganske vist være en vis Frihed med Hensyn til Spørgsmaal, der ikke ligge for i Form af Forslag, men ved tredie Behandling er man absolut indskrænket til de Vædringsforslag, der foreligge.

Fallesen: Det var til Forslag under Nr. 14, jeg knyttede mine Bemærkninger.

Griffen: Jeg skal indskrænke mig til et Par Bemærkninger. I Begyndelsen af sit Foredrag udtalte den ærede Ordfører den almindelige Bemærkning, at Ingen tænkte paa at gjennemføre Bestemmelser, der kunde virke forstyrrende paa Sparekassesevirkomheden. Smidlertid er der et Punkt, med Hensyn til hvilket jeg nærer nogen Frygt for, at det kan virke forstyrrende, og det er § 2 c. angaaende Rentefoden. Det træffer sig nu, at et Mindretal i Udvalget har stillet Forslag om, at dette Punkt skal udgaa af Loven, og jeg tror, at jeg kommer til at følge dette Mindretal, uagtet det egentlig er mig imod; thi jeg er enig i den Udtalelse, der saldt ved første Behandling, at det under de givne Forhold kunde være ret hensigtsmæssigt, at der var en fast Rentefod, hvorved et uheldigt Kapløb mellem Sparekasserne kunde blive forhindret. Det gjør mig altsaa ondt at skulle stemme mod dette Punkt; men jeg skal sige, hvorfor jeg alligevel kommer dertil. Det er, fordi jeg frygter for, at, naar Renten for Indlaan i Sparekasser bindes til en bestemt Procent, paa samme Tid, som det staar Bankerne frit at give saa høie Renter, de ville, tror jeg ikke, at det er muligt for Sparekasserne at kunne konkurrere med Bankerne, navnlig under knappe Pengeforhold. Ærede Medlemmer ville maasse svare, at den samme Bestemmelse er truffen for Banker, der ville drive Sparekassesevirkninger. Ja, men jeg frygter for, at, hvad der kaldes Sparekassesevirkninger ved Bankerne, vil let forvinde under saadanne Forhold og faae et andet Navn. Man vil kalde det Bankindstud eller noget Andet. Den ærede Ordfører sagde i sit Foredrag, at det ikke let lod sig gjøre at give Bestemmelser om Bankerne; han nævnte navnlig